ÉV. THEOLOGUSOK OTTHONA KÖNYVTÁRA SOPRON

XX. évf. 1933 október 10. szám.

AZ ÁG. H. EV. MISSZIÓ-EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MISSZIÓI LAPOK

ALAPÍTOTTA: SCHOLTZ ÖDÖN ESPERES.

Megjel. havonta. Előfizetési ára: 1 évre 1 pengő. Postatakarékpzt. számla 17.270 sz.

SZERKESZTI: D. BÁRÓ PODMANICZKY PÁL és NÉMETH KÁROLY.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: D. BÁRÓ PODMANICZKY PÁL, EGYETEMI TANÁR.

A Missziói Lapok szerkesztősége: Sopron, Károly magaslati-u. 4. Kiadóhivatala: Győr, Petőfi-tér 2.

Visszhangok a kardoskuti konferenciáról.

Panaszkodnak, hogy kopik a tihanyi visszhang. Kár érte, de azért végeredményben nagyobb bajt nem jelent. Sokkal nagyobb baj, ha kopik valahol a lelki visszhang. Az Isten Országa munkájában a visszhang nem érdekesség és szenzációs tünemény dolga. Ebben van a suhogása annak a szélnek. amelyről nem tudni, hogy honnét jő és hová megy: csak azt látni, hogy megújításokat végez és ébreszt. Nagy baj, ha egy evangéliumi konferencia visszhangja megáll a konferencia előadó termeiben s a konferenciai napok közvetlen közelében. Sokszor egy lelki ébredés ügyét nem az döntötte el. hogy mi történt valahol egy nap egy konferencia táborán belül, hanem hogy mély és sokáig hangzó visszhangja támadt. A kardoskuti konferencia azért volt nyitott sátorban s a hangokat vissza nem tartóztató ponyvasátor alatt, hogy áldásainak egy-egy foszlánya messzebbre is eljuthasson.

Ime néhány visszhang!

„A gyöngyszem ott hevert az Alföld porában, s mi, akik kerestük, megtaláltuk. Felejthetetlen napok, felejthetetlen órák! Leírásukra nem vállalkozhatik senki, mert minden szó, mit leír, csak hideg betü marad. A lélek, Isten drága Szentlelke, amely ott lebegett a konferenciai sátor felett, mint egykor a teremtéskor a vajudó világ felett, drága igérettel ajándékozott meg. Az ébredés igéretével. Hadd legyen szabad az ott tapasztaltakból csak egyet közölni. A magyar ev. lelkészek, úgy mint ott fenn északon finn testvéreinknél, már száz évvel ezelőtt megtörtént (lásd Parasztpróféta) leszállottak és beállottak a bűnösök közé. Így mutatták meg, hogy mennyire egynek érezik magukat az utolsóval is. S ez a lelki ébredésnek, az egész magyar ev. egyház lelki ébredésének drága igérete és záloga. Isten felébreszti a vezetőket, hogy ha majd a népeket keltegeti, legyen. aki vezesse. Óh hogy fog majd fényleni a kardoskuti gyöngyszem, ha a lélek lefejti rólunk a még ránktapadt földi port és elhozza a teljesebb új ébredést."

Gyári munkás.

„Azt hiszem, sokak figyelmét fogják magukra vonni a kardoskuti konferencia egyes fejezetei, melyek Isten csendes munkájáról számolnak be. Hiszem, hogy az ott elhangzottak sokaknál nem az érdeklődést keltik fel. Hiszem, hogy a befogadásig is eljutnak az olvasók."

Theológus.

„A kardoskuti konferencia? Úgy él emlékezetemben, mint Isten Országának egy kis testetöltése. Ott ültünk a Mester lábainál s mig előadóink ajkairól az Ő üzenetét szívtuk magunkba, úgy éreztem, hogy szíveink mind melegebben dobbannak össze s mind lüktetőbbé válik bennünk Mesterünk fő akarata és imája: — „hogy ők is egyek legyenek, mint mi . . . Ők is egyek legyenek mibennünk". — És abban a bizonyos reménységben oszlott szét a konferencia kis lelkes munkás csapata, hogy az Úr kérő szava most is hangzik: „De nemcsak Ő érettük könyörgök, hanem azokért is, akik az ő beszédükre majd hisznek bennem."

Tanítónő.

„Az Úr nagyon áldottá tette számunkra a konferenciát. Voltak közöttünk olyanok, akik most voltak először ilyen konferencián és sorrendre állapították meg, hogy az ilyen keresztyén élet kívánatos: ilyenre ők is vágyódnak. Az Úr a konferencián valójában megnyitotta a szemeinket, hogy lássunk. És hiszem, hogy továbbra is gondja lesz ránk. Számomra az volt a legörvendetesebb megállapítás, ugyan én ismertem már egyházunk lelkészei és tagjai közül az ébredésért égő lelkeket, de hogy ennyien vagyunk, azt nem tudtam. Ez biztatás arra, hogy ébred a magyar evangélikusság. *Misszióba készülő ifjú.*

„Isten tud." *Fiatal lelkész.*

„Nehéz nekem arról szólni, mit kaptam a kardoskuti konferencián, mert nemrég is egyik reggel elvonult előttem. Az első, amit éreztem, hogy Missziói Egyesületünk legfontosabb célja: határozott, de egészséges keresztyén Istengyermeki élet munkálása. A másik az, hogy az Isten-gyermeki életben is van eset, amikor az életüok rossz váltóállítás miatt hamis vágányra fut, a saját kegyes erőnkre való támaszkodás vágányára s innen nincs egyszerű áthelyezés, még ha az eddigi sinpáram paralel fut is sok tekintetben azzal a sinpárral, amelyen haladnom kellene. Nem. Vissza a váltóig! Itt talán erős recsegés jelzi a váltón való áthaladást, de mégis mindent meg kell tenni, hogy elindulhassunk azon a sinpáron, melyen nem ember a mozdonyvezető, sem én, sem más, ahol Ő a rendező és én csak engedelmes eszköz vagyok." *Vasuti művezető, presbiter.*

„A mustármag terebélyes fává fog fejlődni a mennyei Atya megsegítő, megvilágosító és megszentelő kegyelme által és a mi munkánk nem lesz hiábavaló az Urban. I. Kor. 15, 58." *Idősebb lelkész.*

„Én nem voltam a konferencián, de vágyódó szívvel, sóvárgó lélekkel indultam a beszámolóra. Néhány rövid mondatban előttem tündöklött a konferencia lelke. A legeldugottabb helyen is találunk forrásokat, mely üdítő italával megenyhíti a szomjú lelkeket. Lám ilyen volt a kardoskuti konferencia is! Egyfelől lángoló tűzoszlop s mégis annak közelében feltörő üdítő forrás, mely bőven bírná ontani a szomjazó embereknek azt, ami nélkül mindenki boldogtalan."

Érettségizett leány.

„Istennek legyen hála és dicsőség azért, hogy konferenciánkat oly gazdagon megáldotta. Tűznek fénye ragyogott fel a magyar tanyák között, az Ige tűzének fénye. Nem lehet eloltani azt a tüzet, melyet Isten Lelke szít. Nyilvánvalóvá lett e konferencia alkalmával, hogy Istenországának szent ügyét csak az munkálhatja, akinek az életében minden körülmények között Isten foglalja el az első helyet. A pusztában élő hívek szívében szent vágy ébredt az Ige után. Óhajtják és kérik a bibliaórák bevezetését, sokan evangélikus öntudatukban nyertek erősítést. Sok résztvevőnek s e sorok írójának is az volt a tapasztalata, amit a zsoltáríró így fejez ki „Teljes öröm van Tenálad; a Te jobbodon gyönyörűségek vannak örökké." Legyen áldott mindenért az Úr!" *A kardoskuti lelkész.*

Sárszentlőrinc és Kardoskut. Egy lélekből született megmozdulásnak két állomása. Mindegyiknek más más volt a színe. Az egyik helyen együttélő, nagy gyülekezet kellősközepén kapott helyet a vendégsereg. A másik helyen szétszórt tanyavilágnak egy kis pontján ütött tanyát. E színhelyek mintha csak szimbolumai lennének a konferenciáknak is. Amott nagyobb volt az együvétartozás, a néma, hangnélküli „egyakaraton" levés, a közösségi, baráti jelleg. Emitt pedig jobban megszólaltak az egyes vélemények, egyénileg kidolgozottabbak voltak az előadások és inkább érvényesült a konferenciázó jelleg. A Dunántúl lüktető életébe kellett elmennünk, hogy megcsendesedjünk. S az Alföld lassú, hallgatag életébe, hogy megszólaljunk hangosabban. Két állomás. Mindegyiknek más más volt e színe. De szeretnénk hinni, hogy ugyanannak az egy Léleknek a munkája és missziója.

* * *

A nyomorúság lélektana. „A nyomorúságnak megvan a maga különleges lélektana" — mondta az egyik előadó! A nyomortanyákon nemcsak testi nyavalyában élnek az emberek, hanem lelki infekcióban is! Kenyér és pénz nem oldja meg a kérdést. Az evangéliumot kell itt is hirdetni. Ez a terület missziói terü-

let! — De ebből nem az következik, hogy ilyen módon „az alkoholista, pazar, lecsúszott embert" lerázzuk magunkról, hanem az, hogy szolgáljunk „nem nézve: ki érdemes rá, ki nem?!" — Valóban a szociális kérdést nem oldja meg sem e hitetlen társadalom félelemből, vagy futó sajnálkozásból kezdett akciója, sem a hitetlen keresztyénség beszádárja, csak egyedül az a misszió, amelynek hit a forrása s ezért szeretet a gyümölcse.

* * *

Tegyünk hitvallást! Az egyik előadó szorosan a II. hitágazat lutheri magyarázatára építette fel a beszédét. Utána a konferencián hangosan hitvallást tett, mint egy ajakról felhangzott a II. hitágazat lutheri magyarázata: „Hiszem, hogy a Jézus Krisztus . . ." Ez a vallástevés többet ébresztett, mint nem tudom hány ébredésre serkentő s ébredésről szóló beszéd. Vigyázzunk, hogy az „ébredés"-sel úgy ne járjunk, mint a „megtérés"-sel. A legtöbb közösségi mozgalom addig kiáltozta a térjetekmeget, míg az *emberek* csakugyan elhatározták, hogy megteszik. Nem azt kell kiáltanunk, hogy ébredj, határozd el, hogy nem alszol tovább! Luther és a reformáció másképen csinálta! Vallást tett: „Hiszek a Jézus Krisztusban!" Az Istenre mutassunk! A Jézus Krisztusról tegyünk vallást! S minden emberi erőlködés nélkül, sőt éppen e nélkül *lesz* ébredés, megújulás, reformáció! Az a legnagyobb misszió, amikor egyedül az Isten szava szól!

Egy lelkészjelölt.

Nommensen Lajos, 1834—1918.

— Részletek egy tanulmányból. —

Az első lépéstől fogva, amelyet 1862-ben Szumatra szigetén tett, nyilvánvalóvá lett, hogy Nommensent Isten nemcsak misszionáriusnak teremtette, hanem egyenest vezérnek szánta. Missziótársulata otthoni vezetőségének utasítása szerint a partvidéken kellett megtelepednie, mert a sziget belsejében még mindig annyira bizonytalannak látszott a helyzet, hogy sem a misszionáriusok, sem a hollandus gyarmati hatóságok nem vélték megkockáztathatónak a behatolást. Nommensen azonban kezdettől fogva világosan, mondhatnók prófétai szemmel látta, hogy a batak pogányságot csak benn a sziget belsejében és pedig a népes, természeti szépségekkel és kincsekkel gazdagon megáldott Szilindung völgyében lehet döntő csatára kényszeríteni. Nem is nyugodott addig, míg meg nem látogathatta a völgyet s noha ugyancsak bizalmatlanul fogadták, sőt félremagyarázhatatlanul figyelmeztették, hogy vértanú elődeinek, Munsonnak és Lymannak sorsára juthat, elhatározta, hogy letelepszik ott s megkezdi az evangelium magvetését. Minekutána megkapta ehhez misszionáriustársai hozzájárulását, 1864 májusában le is telepedett a Szilindung völgyében. Ennek a megtelepedésnek a története s a vele kapcsolatos első küzdelmek a missziótörténet legcsodálatosabb fejezetei közé tartoznak. Vérszomjas gyűlölettel, durva gúnnyal, minden lépését elgáncsolni kész ravaszsággal kellett harcot állnia Nomensennek hónapokon át. Nem tudjuk, mit csodáljunk rajta inkább: bátorságát-é vagy okosságát, türelmét-é vagy szelidségét. Mert Nommensen egyáltalában nem volt vakmerő, vártanuságra áhítozó rajongó. Bölcs megfontolás érlelte meg minden szavát és tettét. Egyik legpompásabb fegyvere soha el nem fogyó türelme volt s ennek éltető forrása viszont csodálatos szelidsége volt. Valami csodálatos látvány lehetett akkor Nommensen a Szilindung völgyének vad lakói között, amint olyan diadalmasan sugárzott belőle az a szeretet, amelyet a testté lett Szeretet árasztott bele szívébe! A Szilindung völgye a szakadatlan harcnak a világa volt akkor. A batakok nemcsak ellene és az evangélium ellen harcoltak, hanem, mondhatjuk, írtó hadjáratot viseltek egymás ellen is. A Szilindung völgyének minden egyes faluja egy-egy erősség volt, mert nem volt falu, amely ne állott volna örökös harcban szomszéojaival. A pogány bataknak harci szenvedélyénél s ezt tápláló pörösködő természeténél talán csak játékszenvedélye volt nagyobb, amely néha még attól sem riadt vissza, hogy feleségét és gyermekeit tétnek tegye föl s rabszolga sorsra juttassa. Nommensen látta a bűnnek mindezt a nyomorúságát s épen ezért nem hátrált meg. Tudta, hogy annak a Krisztusnak az evangéliuma teremthet itt új világot, aki egyedül szólhat így: „Imé mindent újjá teszek!" A félelem nem

talált útat a szívébe. Lehetetlennek tartotta — írja ezekben az időkben egyik levelében —, hogy elhagyja az az Isten, aki kora ifjúságától fogva annyi nehézségen és veszedelmen átsegítette, hogy elhagyja és most, amikor végre megkezdheti evangéliumának a hirdetését. S hite most sem vallott szégyent. Az Úr csakugyan fölötte tartotta oltalmazó kezét. Egy ízben rászakadt volna fatörzsekből összerótt kunyhója — egy haragosa elvagdosta a gerendákat összetartó rotangköteleket —, ha az Úr néhány perccel előbb ki nem szólítja egy kisebb fajta földrengés által, amilyenek Szumatra szigetén mindennaposak. Egy keresztyén batak évek mulva vallotta meg neki, hogy ezekben az időkben mérget kevert az ételébe s az első lökést megtéréséhez az adta, amikor látta, hogy a méreg nem árt Nommensennek. Ime, az Úr igérete szerint cselekedett „Ha valami halálosat isznak, meg nem árt nékik (Márk 16, 18).“ Hite legnagyobb próbáját azonban 1864 szeptember 23-án állta meg, amikor a pogányság döntő támadásra készült föl ellene. Ezen a napon egy különösképen tisztelt szellemnek, Szi Atasz Baritának a tiszteletére nagy ünnepet készült ülni Szitahuru piacán a Szilindung völgyének népe. Nyiltan beszélték mindenfelé, hogy az áldozat, amelyet a szellemnek bemutatnak, Nommensen lesz. Tudott erről Nommensen is, de nem gondolt menekülésre, mert rendületlenül bizonyos volt felőle most is, hogy Isten akaratából áll a helyén. Sőt elment Szitahuru piacára, bátran odalépett a sok ezer főnyi tomboló sokaság közé s hirdette nekik Istennek örvendetes üzenetét. Nem esett bántódása. Senki egy újjal sem merte illetni. Egy hirtelen támadt zivatar hamarosan szétverte az ünnepelni készülő tömeget. Nommensen Ura iránt való mélységes hálával látta, hogy döntő csatát vívott s a pogányságnak akarva akaratlan meg kellett vallania, hogy csatát vesztett. Nyilvánvalóvá lett annak az Istennek a hatalma, akinek követeképen lépett elébük Nommensen. Az igének a szívekbe vetett magva növekedésnek indulhatott s a következő évben elérkezett az aratásnak első napja. 1865 augusztus 27-én Nommensen — természetesen gondos előkészítés után — megkeresztelhette az első batakokat: négy férfit feleségeikkel és öt gyermeket. Ezeket rövidesen mások is követték s noha maga Nommensen is nagyon óvatos volt a katechumenek fölvétele s különösen a keresztség kiszolgáltatása tekintetében, a pogányság maga is gondoskodott róla, hogy megrostáltassanak azok, akik a Krisztus seregéhez csatlakoznak. A keresztyéneket ugyanis hamarosan olyan gyűlölet vette körül, hogy helyzetük egyenesen tarthatatlanná lett. A pogányság egyszerűen arra az álláspontra helyezkedett, hogy azokat, akik kiszakadtak az őket addig egybefoglaló vallási közösségből, kiközösíti abból a sajátos vagyonközösségből is, amelyben a batak nép él. A keresztyéneket tehát elűzték rizsföldjeikről, gyümölcsfáiktól s így valósággal éhhalálra ítélték őket. Nommensen azt tartotta ugyan, hogy a keresztyén embernek meg kell maradnia családi és nemzetségi közösségében s tennie kell ott bizonyságtevő tisztét mint sónak és világosságnak, a szükség kényszerítő parancsa elől azonban nem térhetett ki s Huta dame (Békesség falva) néven a keresztyének számára külön falut létesített a missziói állomás területén. Később, természetesen, amint a keresztyének száma megnövekedett s érvényesíteni tudták jogaikat, nem volt többé szükség erre. Mert az evangélium lassan ugyan, de hódított. Számuk néhány év alatt 220-ra emelkedett. Nagyjelentőségű volt egy-egy törzsfőnöknek a megtérése, akik közül különösen Radja Pontas emelkedett ki keresztyén jellemének tiszteletet parancsoló voltával. Az első évek elmultával már gyorsan terjedt a keresztyénség. Jöttek azok az évek, amikor már százszámra jelentkeztek a katechumenek. 1876-ban 2000-re emelkedett a keresztyének száma s a misszió második évtizedének végén 7000-et számlált. S eljött az az idő, amikor a Szilindung völgyében már alig akadt pogány s vasárnaponként 25 harang hívta a falvakban istentiszteletre a keresztyéneket.

*

A batak-misszió ma is virágzik, erőteljesen halad előre a maga útján. Minden emberi méltatásnál és magasztalásnál jobban hirdeti Nommensen nagy egyháztörténeti és missziótörténeti jelentőségét a tény, hogy a batak egyház 1930-ban 292.754 lelket számlált. Ugyanebben az évben 10.891 pogányt keresztelték meg s 10.047 katechumén készült a keresztség felvételére. Ez a két szám mutatja a legszemléletesebben a batak-misszió győzedelmesen előre törő lendületét.

Br. Podmaniczky Pál.

Ismáel.

Egy délafrikai misszionárius egy alkalommal felderítő körúton járt egy Ismáel nevű keresztyén herero ifjúval. Egyik este, amikor egy pogány telephez közeledtek, nagy meglepetésükre férfiak és nők szép éneklését hallották. Az ének dallama a „Dicsérd én lelkem a dicsőség örök királyát" volt. Örömmel mentek be a faluba s ott meglepetésükre olyan menekülteket találtak, akik tiz évvel korábban a herero lázadás után az ország északi részébe menekültek. Képzelhető, hogyan ujongott a szívük, mikor látták, hogy ezek az emberek, akik között nem akadt egyetlenegy megkeresztelt sem, mennyire iparkodtak keresztyén életet folytatni! Egynéhánya azelőtt egy missziói állomáson lakott és ott részesült előkészítő keresztyén oktatásban. Sőt egyikük, épen az, aki az imént az éneket vezette, olvasni is megtanult s a menekületskor egy Ujtestámentomot és egy énekeskönyvet magával vitt. Drága kincset jelentett neki ez a két könyv s azok segítségével minden vasárnap istentiszteletet tartott, amelyen valamennyien résztvettek.

A misszionárius csak pár napig maradhatott közöttük. Hogyan kihasználták ezt a rövid időt, hogy többet halljanak Isten igéjéből s gyér ismereteiket kibővítsék! Az utolsó estén, mikor mindnyájan ott ültek a lobogó tűz körül, valaki azt kérdezte a fiatal Ismáeltől, hogy melyik törzshöz tartozik. Alighogy megfelelt Ismáel a kérdésre, hirtelen felugrott a körből egy idősebb ember, odalépett az ifjú elé, jól a szemébe nézett s azután mindkét karját feléje tárva felkiáltott: „Te az én fiam vagy!" Valóban úgy volt. A tiz év előtti menekülés alkalmával az akkor még kicsiny fiú bogyókeresés közben elszakadt a karavántól s azután felvették egy missziói állomásra, ahol keresztyén nevelésben részesült s Ismáel névre kereszteltetett. Most apa és fiú ilyen váratlanul egymásra találtak. Ismáelnek már másnap reggel bucsuzkodni kellett, hogy misszionáriusával tovább utazzék. Később azonban visszatérhetett s atyjának lakóhelyén, a saját népe közt dolgozhatott, mint az evangéliom hirdetője.

Missziói negyedóra.

Kedves gyermekek, megtartjuk a missziói negyedórát. Enekeljük a dunántúli énekeskönyv 268. énekének a 4. versét. Dallama: Ne csüggedj el kicsiny sereg: Előtted megváltó Urunk, Imádkozva leborulunk, Oltalmazd szentegyházad. Hirdettesd buzgón igédet, Melyből keblünkbe új élet, Üdv és szent béke árad. — Mondjátok most utánam az imádságot: Mennyei Atyánk! Megköszönjük a dús aratást. Ez nemcsak a testünket táplálja, hanem a legnagyobb feladatunkra is figyelmeztet. — Nagyon sok a rosszkedvű, szomorú ember és nagyon kevés ember végzi a munkáját jó kedvvel. Sok felnőtt ember fülét bántja, ha mi gyermekek jókedvüen kacagunk. Nem örül a világ a kék égnek és a gyümölcsérő gazdag természetnek. A lelkeket fülledt, nehéz levegő nyomja. Verejtékes arccal sokat dolgoznak az emberek, de érzik, hogy hasztalan erőlködnek, mert nem a Te dicsőségedet szolgálják sok munkájukkal; érezzük, hogy csak a testi megélhetésért küzdünk, a Te szőlődben még egy kapavágást sem csináltunk. Tégy minket alkalmasokká a Te szolgálatodra, Atyánk küldj sok munkást a Te aratásodba! Ámen.

Elmondok most egy történetet két aratóról.

A püspök úr elküldi a fiatal tisztelendő urat egy kis falucskába. A faluban nincs templom, az emberek még igen keveset tudnak az evangéliumról. Mikor a tisztelendő úr megérkezik a faluba, egyetlen lelket nem lát sehol sem. A falu apraja nagyja arat a mezőn. Az egyik háznál a gádorban talál a t. úr egy öreg nénit, amint zsámolyon ülve zsákokat foltozgat. Tőle megtudja, hogy az evangélikus kurátor urral csak úgy találkozhatik, ha kimegy hozzá a mezőre. A t. úr nem tétovázik, hanem indul a mezőre, amerre a néni mutatta az utat.

— Jó napot kurátor úr! — Nincs rá „adjon Isten". — Jó munkát! — Erre mintha már egy kis mormogás hallatszott volna. De se meg nem állt, se rá nem nézett a t. urra, a kaszálásban görnyedt öreg kurátor, mikor a t. úr odaoldalgott hozzá a mezőn.

Harmadszor már nem szólt a t. úr, tudta, hogy vannak emberek, akik mindenkire haragusznak, a pantallós fiatal urakra pedig rá sem nézhetnek. Gondolta, hátha ez az öreg kurátor is ilyen haragvó ember. Odamegy hát a föld szélére a vadkörtefa alá. Ott üldögélt a kurátor úr unokája, a 9 éves Rózsi.

— Hát aztán te is olyan rosszkedvű vagy, Annus, mint édes apád? — Kérdi a kislányt a t. úr. — Kérem, nem vagyok Annus, hanem Rózsi és aki arat, az nem édes apám, hanem öregapám — feleli Rózsi. — Aztán miért olyan szomorú és szótlan öregapád? — Kérem mindig ilyen, most meg nem ér rá beszélgetni, mert maga arat. Tegnap még én szedtem utána a markot, de most be van kötve a kezem, a sarló elvágta. Nincs senkink a világon, aki segítsen, magunk vagyunk ketten öregapámmal.

A tisztelendő úr erre már le is dobta a gallérját, nyakkendőjét, fekete kabátját, mellényét fellódította a körtefára, a következő pillanatban nekigyürkőzve szedi már a markot és már köti is egymásután a kévéket az öreg kaszás nyomában. A Rózsi tátott szájjal bámul a fa alól. A kurátor úr meg csak kaszál mogorván előre. — A rend végén megáll. Hátrafordul. Majd hogy el nem ordítja magát, azt akarta kiáltani: az úr menjen csak sétálni, ne avatkozzék a paraszt dolgába! De torkán akadt a szó, mert látja, hogy csak úgy ég a tisztelendő úr keze alatt a dolog, tisztán és gyorsan szedi a markot, keményen köti a kévéket. De meg hiába is kiáltott volna az öreg, mert most meg már a tisztelendő úr nem ért rá beszélgetni. Mit volt — mit tenni, a kurátor úr szó nélkül kezdi a másik rendet és meg sem állnak, míg lefogy a rozstábla.

A munka végeztekor az öreg nem tudja, hogyan kezdjen beszédbe a marokszedőjével, hát elballag a butykossal vizért. Mikor nagysokára visszajön, arra már a t. úr is végzett, ott ül a fa alatt. Rózsi szalad az öregapja elé: nézze, öregapám, a tisztelendő úr ezt a két kis könyvet nekem adta, úgy szeretem őket, kis imakönyv meg evangéliom. — Az öreg csak néz, nem tudja, hová legyen. Szégyenli is magát, csudálkozik is. Végre aztán a t. úr odamegy hozzá. Bemutatkozik: Én vagyok a missziói lelkész, engem a püspök úr iderendelt a maguk kicsiny gyülekezetébe. Megoldódik erre a kurátor bácsi nyelve is: Hallottam, hogy majd jön, de arra nem számítottam, hogy a mezőre utánam jöjjön, aztán meg ilyen magamfajta ember aratás közben nem áll meg beszélgetni.

Másnap összegyülekezett a falu és környék kicsi nyája egy nagyobb szobában. A tisztelendő urat akarták látni, de ő úgy hirdette az igét, hogy az emberek nemcsak őt látták a testi szemeikkel, hanem a lelkükben a felfeszített Megváltót szemlélték, ki a keresztfán kiterjesztett karjaival minden lelket Magához hív és vár.

Ma már abban a faluban boldog gyülekezet él testvéri szeretetben. Az idei cséplésкor megint a munkája közben látogatta meg a t. úr a kurátor bácsit. Most a szérüskertben találta meg, amint térdre roskadva pár kéve fölé hajolt összekulcsolt kézzel.

Mondjátok most utánam (3 mondatrészletben) azt az igét, amelyet ez a t. úr nagyon jól megtanult Jézustól magától: Úgy ragyogjon a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti menynyei Atyátokat.

Imádkozzuk a Miatyánkot!

A mai történetet azért mondtam el, mert sok gyermek azt hiszi, hogy csak távol, a tengereken túl dolgozik a Szentlélek missziói hadserege. Nem úgy áll a dolog. A missziói munka itt közöttünk is folyik állandóan, hiszen azok a magyar emberek, akiket először térítettek meg évszázadokkal ezelőtt, régen meghaltak. Az új nemzedékeket örökös missziói munkával hívja a Szentlélek Krisztushoz. Az egész Föld nagy szántóföld, melyen örökösen vet a nagy Magvető Minden nap gondoljunk erre, imádkozzunk áldásért a nagy vetésre és áldozzunk szívesen a misszió szükségleteire.

Most énekeljük a kezdő ének utolsó versét: Mutasd meg nagy hatalmadat, Áldd, védd, növeld hű nyájadat, Hű pásztorunk légy velünk. Kitartást adj s bátorságot, Míg majd nálad mennyországot S örök koronát nyerünk.

Nitschinger János ev. tanító.

Ha végóránk eljön,

vajha azt tudnánk akkor mondani még egyszer a mi szeretteinknek: én az én Atyámhoz megyek. Halálunk órájára nincs egyéb kérni valónk. Tudom ugyan, hogy ebben a tekintetben sokféle kívánság szokott megfordulni az emberek szívében, de nálunk elnémulhat minden e nagy kívánság előtt: vajha utolsó óránkban magunknak és a mieinknek azt mondhassuk s ők igazolhassák mások számára is, amit mi mondunk: én az én Atyámhoz megyek. (Boldogult Ihmels, szász püspök utolsó prédikációjából, amelyet nem egészen négy héttel halála előtt mondott el — máj. 14-én — anélkül, hogy sejtette volna, ez lesz hattyúéneke Cantate-vasárnapján.) Egyéni, családi, iskolai, templomi imádkozásaink alkalmával gondoljunk a külmisszióra!

Adjunk hálát!

1. Mert már ma erőt meríthetünk abból, hogy valamikor az Úrnak fog hódolni az egész föld. Zsolt. 66, 4.

2. A reformáció áldásaiért, hogy a négyszázötven éves Luther-jubileum, a reformáció ősi népét éppen olyan időkben találja, amikor megint az egész e megmentést váró világ különös figyelemmel fordul Németország felé.

3. Hogy Isten nemcsak életünkkel, hanem halálunkkal is dicsőséget akar szerezni az Ő nagy nevének.

Imádkozzunk!

1. A biblia terjedéséért, a Brit és Külföldi Bibliatársulat okt. 15-iki vasárnapja s a nov. 5—12.-i magyar biblia-propaganda-hét alkalmából.

2. Konferenciánk — Kardoskut, Nyiregyháza — utóhatásaiért és a fehérvári fiókegyesület zászlóbontásáért: okt. 22.

3. Rambow Erna és Wetzel Frida diakonisszatestvérekért, akik szept. 11-én indultak a lipcsei misszió afrikai mezejére.

A misszióra való megemlékezésre különösképen szenteljük oda minden hónap második keddjének estéjét. Az október 11-iki megemlékezés alapigéje 66. Zsolt. 1, 5.

HIREK.

Meghívó. A Magyarhoni Ág. Hitv. Ev. Missióegyesület közgyűléssel kapcsolatos őszi konferenciáját Nyiregyházán tartja okt. 7—9. napjain. A konferencia alaptémája: *Mi teszi a missziói parancsot a legnagyobb parancscá?* Egyes előadások címei: A missziói parancs Kiadója: — közvetítője és elfogadója; — felrázó ereje; — jutalma. A misszió Urának szemléje ma. Hogyan kezdjünk missziói munkát? Mit adhat a misszió a tanítónak? Mit adhat a tanító a misszionak? A misszió, mint a gyermekek öröme stb. Missziói istentiszteletek, vallásos esték, ifjúsági összejövetelek és vasárnapi iskolák egészítik ki a programmot. A nagy nyiregyházai tanyavilág négy különböző pontján lesz evangelizáló összejövetel két-két előadással. Mit várhatunk az Úr Jézustól? Mit vár az Úr Jézus tőled? — A konferencián kb. 25 előadó és igehirdető szolgál Misszióegyesületünk és a magyar lelki ébredés ismertebb nevü munkásai. — A konferencián résztvevő vidékiek elszállásolásáról és kedvezményes ellátásáról a rendezőség gondoskodik. Díj a konferencia egész idejére 3 pengő. Akik szállás nélkül csak egy napon vesznek részt, egyszeri étkezés mellett 1 P-t fizetnek. Aki kedvezményes vasuti jegyet kér (33%) külön jelezze. Jelentkezni az érkezési időpont megjelölésével okt. 1-ig kell Paulik János igazgató lelkész Nyiregyháza, vagy Gáncs Aladár titkár Budapest VI., Hermina ut 35/d címén. — Erre a konferenciára s egyesületünk közgyűlésére a Misszióegyesületnek, valamint anyaszentegyházunknak mindenegyes tagját nagy szeretettel meghívja — Zsolt. 107. 1. — a Misszióegyesület Vezetősége.

A budapesti tagok szept. 12-i összejövetelén feltünő szép számmal, közel százan voltunk együtt. Bakay Péter esperes imája után Gáncs Aladár vezette be a kardoskuti konferenciáról szóló beszámolót. Még a vezető Mózesnek is szüksége volt a tűzoszlop vezetésére. Konferenciáink bizonyságai, hogy a tűz-

oszlopot a mi egyházi ébredésünk is megkapta. S az, ami tavaly Sárszentlőrincen fénylett fel, Kardoskuton megint teljes gazdagságával állt elénk. A konferencia egyes előadásairól és mozzanatairól Dannhauser László, Drenyovszky János, Horetzky Béla, Zászkaliczky Pál, Benzing István számoltak be. Befejező bibliamagyarázatot Rimár Jenő tartott János 1, 29. alapján. A kereszt állott előttünk úgy, mint minden lelki ébredés tűzoszlopának belső titka. A beszámoló is virágszórás volt az Isten Bárányának trónusa elé. — Legközelebbi összejövetelünk: október 10-én este ½6 órakor. (Üllői ut 24. imaterem.) Beszámoló lesz a nyiregyházi napokról. Bibliamagyarázatot tart Túróczy Zoltán, győri lelkész.

Budapesti munkánk körében külön női csoport alakult. Ez is szept. 12-iki összejövetelünk nevezetességéhez tartozik. Az óra után tartották női tagjaink első külön megbeszélésüket Bezegh Sámuelné nagytiszteletü asszony vezetésével. Elhatározták, hogy más külföldi missziói egyesületek mintájára a misszióval kapcsolatos gyakorlati feladatokat vállalják és minden hónapban az általános missziói összejövetel előtt, tehát a hónap második keddjén, d. u. 4 órakor tartanak összejövetelt az Üllői uti imaterem előszobájában. Imádkozzunk munkánk ezen új hajtásáért, hogy az sokaknak lehessen áldására: itthon és künn egyaránt. I. Thessz. 5, 24:

A fehérvári fiókegyesület alakuló ünnepélyére — okt. 22. — e helyen is felhívjuk a közelebb lakó tagok figyelmét. Az ünnepi istentiszteleten Németh Károly esperes prédikál. A vallásos estén Túróczy Zoltán tart előadást: A missziói lélek aktualitása címen. Lesz még ifjúsági istentisztelet, vasárnapi iskola, a tagok számára külön összejövetel stb. Vidékiek ellátásáról a fehérvári tagok gondoskodnak. Budapestről a Déli-vasuton reggel 6 óra 20 perckor indul személyvonat s este 9 óra 18 perckor érkezik vissza. Utiköltség oda-vissza III. osztályon: 6.20 P. Jelentkezni lehet az okt. 10-iki pesti órán, levélben a titkár címén okt. 15-ig.

A lipcsei misszió afrikai munkájának negyven éves jubileuma okt. 4-én lesz. Ezt az alkalmat az újabb anyagi nehézségek közé jutott munka megmentésére jubileumi adomány gyűjtésére használják fel. Bár a mi nyiregyházai ünnepünk is juttatna valamit e célra!

Ihmels lipcsei missziói igazgatót az ottani egyetem a missziói tudományok tiszteletbeli professzorává nevezte ki.

Amerikában a new-brunswicki evangélikus egyház nov. 30-án ünnepli 25 éves jubileumát.

Kimutatás

a magyarhoni ág. hitv. evang. misszióegyesület pénztárába 1933. augusztus hó 14-től f. évi szeptember hó 14-ig befolyt összegekről:

Tagdíjak: Torda Gyula 1931-32-33. évre 9.— P, Szokody Malvin Kispest 2.— P, Pilisi Márton Mezőberény 4.10 P, Pataki Vilma Bpest 2.— P.

Offertóriumok: Bpest-kerepesi uti egyház 2.17 P, Balassagyarmat 15.54 P, Orosházai egyház aug. 16-iki vallásos est 6.88 P, Ráckozár 2.39 P.

Adományok: A rajkai és oroszvári konfirmandusok 18.— P, Handler Helén konf. Rajka 5.— P, Egyes rajkai hívek 4.90 P, Kőszegi Kálmánné Esztergom 2.— P, Zalán Frigyes Aszód 9.— P, „Atom" 3.— P, Balek Mária Lébény 2.— P, Müller Róbert főesperes Felsőnána 1.— P, ifj. Grabner János Székesfehérvár 1.— P.

Perselygyűjtések: Rajkai evang. ifj. egyesület 3.60 P, Győrgyárvárosi vasárnapi iskolások —.80 P, özv. Kertész Lajosné, kispesti misszióórák 7.— P.

Adományok a Missziói Lapokra: Keresztyén testvér 50 f, Farkas István Lovászpatona, vitéz Magassy Sándor Sopron 1—1 P, Pilisi Márton Mezőberény 2 P.

Felkérem a tagokat, hogy tagdíjaikat mielőbb beküldeni szíveskedjenek.

Végül kérem a tagokat és a hittestvereket, hogy a szelvényen megírni szíveskedjenek, mily címen: offertórium, gyűjtés, tagdíj vagy adományok címén könyvelendő el a küldött összeg.

Az Úr áldó kegyelme legyen velünk!

Budapest, 1933. szept. hó 20 án. *Broschkó G. Adolf pénztáros*
Csekkszámla száma 16.188. IV., Deák tér 4. I. 1. sz.

Németh Vilmos könyvnyomdája Szentgotthárdon.